

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie miasta Malborka za rok 2015

*Urząd Miasta Malborka
Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska
Rok 2016*

1.Wprowadzenie.

Cel przygotowania analizy

Niniejszy dokument stanowi roczną analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie miasta Malborka, sporządzoną w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Podstawa prawna

Analizę sporządzono na podstawie art.9 tb ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach(t.j. Dz .U. 2016 poz. 250), gdzie określono został wymagany jej zakres.

Zagadnienia ogólne

W okresie od 01.01.2013 r. do 30.06.2013 r. odbiór odpadów komunalnych na terenie Miasta Malborka odbywał się na podstawie zawartych umów o świadczenie usług z przedmiotowego zakresu. Zadania były realizowane przez podmioty, które posiadały stosowne zezwolenia(wpis do Rejestru Działalności Regulowanej).

Od 1.07.2013 r. zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz z podjętymi uchwałami w tym zakresie odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych realizowane było przez ZGKiM Sp. z o. o. w Malborku. Firma została wybrana w trybie przetargu nieograniczonego. Umowa została zawarta na 2,5 roku tj. od 1.07.2013r. do 31.12.2015r.. Następnie w roku 2015 w wyniku postępowania w trybie zamówienia z wolnej ręki podpisano kolejną umowę z ZGKiM ; została ona zawarta na czas określony od dnia 01.01.2016 do dnia 31.08.2016r.

Zagospodarowaniem odpadów komunalnych zajął się ZUOS Sp. z o.o. w Tczewie – instalacja zastępcza RIPOK dla rejonu wschodniego województwa pomorskiego zgodnie z zawartą umową i porozumieniem międzygminnym miasta Malborka i miasta Tczewa oraz wytycznymi planu gospodarki odpadami dla województwa pomorskiego 2018.

W dniu 9 stycznia 2014 r. w Dzienniku Urzędowy Województwa Pomorskiego została ogłoszona Uchwała Nr 764/XXXVI/13 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dniem 20 grudnia 2013 r. zmieniająca uchwałę w sprawie wykonania „*Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2018*”.

Powyższa uchwała nadała wybudowanemu Zakładowi Utylizacji Odpadów Stałych Sp. z o.o. w Tczewie status regionalnej instalacji przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK) do obsługi regionu Wschodniego.

2. Ocena możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Na terenie miasta Malborka w roku 2015 nie było możliwości przetwarzania odpadów komunalnych. Taki stan rzeczy był podyktowany:

- brakiem odpowiedniej lokalizacji terenu przedmiotowej inwestycji w granicach administracyjnych miasta Malborka,
- ewentualnymi szkodami środowiskowymi,
- ewentualnym oddziaływaniem na mieszkańców(odorowość instalacji),
- brakiem zaplecza technicznego,
- dodatkowymi środkami finansowymi, które trzeba było by przeznaczyć na przedmiotowe inwestycje

W 2015 roku instalacja RIPOK Tczew odpowiadała za przetwarzanie odpadów komunalnych, a w szczególności ich sortowanie, kompostowanie i stabilizację biologiczną w sposób pozwalający na maksymalne odzyskiwanie odpadów papieru, szkła, tworzyw sztucznych i metali, oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania.

Instalacja RIPOK Tczew zobowiązała się do wykonania na rzecz miasta Malborka poziomów:

- a) recyklingu i przygotowania do ponownego użycia frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła,
- b) recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych, pochodzących z gospodarstw domowych,
- c) ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania

3. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

W 2015 roku na terenie miasta Malborka nie realizowano żadnych zadań inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi i z tego tytułu nie poniesiono żadnych kosztów.

W przyszłych latach przygotowywana jest realizacja inwestycji, która ma polegać na rozbudowie istniejącej bazy Zakładu Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Malborku (spółka komunalna) w celu realizacji punktu zbierania i przeładunku odpadów komunalnych. Celem przeładunku odpadów jest zwiększenie efektywności ekologicznej prowadzonej działalności oraz optymalizacja kosztów gospodarowania odpadami. Zadanie polega na przeładunku dostarczonej masy odpadów do większych kontenerów transportowych. Dodatkowo realizacja linii sortowania odpadów pozwoli na zwiększenie poziomu odzysku tych odpadów. Całość planowanych działań inwestycyjnych przełoży się na osiągnięcie zamierzonych efektów, wśród których wyszczególnić należy:

- zmniejszenie uciążliwości transportu odpadów do miejsc docelowego unieszkodliwienia (ZUO Tczew) poprzez ograniczenie częstotliwości kursów samochodów ciężarowych; aspekt ten dotyczy zarówno uciążliwości zapachowych, jak i emisji spalin, hałasu czy uciążliwości związanych ze wzmożonym ruchem pojazdów;
- zwiększenie konkurencyjności Zakładu Gospodarki Komunalnej w Malborku poprzez optymalizację kosztów gospodarowania odpadami i wdrażanie technologii zwiększających poziom odzysku odpadów, przez co realizację postanowień dyrektywy 94/62/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 1994 r. w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych;
- specjalizacja związana z odzyskiem odpadów pozwoli na zmniejszenie masy odpadów unieszkodliwianych poprzez składowanie a jej realizacja wpłynie na praktyczną implementację dyrektywy Rady 1999/31/WE z dnia 26 kwietnia 1999 r. w sprawie składowania odpadów.

Szacowany koszt inwestycji wynosi około 3,5 mln złotych. Odnosząc się do źródeł finansowania należy wskazać, iż inwestycja planowana jest do realizacji w ramach instrumentów wsparcia krajowego. Głównie poprzez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej czy mechanizmy kredytowe oferowane przez Bank Ochrony Środowiska. Niemniej jednak inwestor nie wyklucza innych źródeł finansowego wsparcia w tym krajowych (Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska) czy mechanizmów wsparcia wspólnotowego. Planowaną inwestycję zgłoszono do aktualizacji WPGO.

4. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwieniem odpadów komunalnych.

Koszty administracyjne systemu

Koszty obsługi systemu	Rodzaj wydatku	[zł]
kampania informacyjna	program edukacyjny, analiza	15.536,51
koszty administracyjne	materiały/meble, sprzęt komputerowy/ksero, pracownik	8.614,08
RAZEM		24.150,59

Koszty odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych.

Rok 2015	[zł]
zagospodarowanie (RIPOK Tczew)	3.258.786,82
transport/odbiór (ZGKIM Sp. z o.o.)	2.798.156,75
RAZEM	6.056.943,57

W ramach systemu sfinansowano:

- wyposażenie (zgodnie z regulaminem utrzymania czystości i porządku w gminie) mieszkańców w pojemniki i worki do zbierania odpadów komunalnych,
- obsługę i utrzymanie techniczno-sanitarne PSZOK w odpowiednim stanie technicznym i sanitarnym

Całkowity koszt systemu.

Koszty 2014 r	[zł]
administracyjne systemu	24.150,59
transport i zagospodarowanie	6.056.943,57
RAZEM	6.081.094,16

Zgodnie z ustawą środki z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie mogą być wykorzystane na cele niezwiązane z pokryciem kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Opłaty z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Osoby fizyczne i prawne	przypis [zł]	wpływy [zł]	zaległości [zł]	nadpłaty [zł]
	5.594.304,99	5.616.971,54	396.308,06	418.974,61

Wysłano około 1865 upomnienia/wezwania do zapłaty.

Umorzono opłatę z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi na kwotę 3.516,50 zł (sześć decyzji administracyjnych).

Z zebranych danych wynika, że stawka opłat ustalona uchwałą Rady Miasta Malborka z dnia 07.03.2013 r. jest na rok 2015 za niska, głównie ze względu na ilość odebranych odpadów oraz niższą niż zakładano liczbę mieszkańców.

Wydatki przewyższają wpływy zadeklarowanych/przypisanych środków, które powinny pokrywać funkcjonowanie systemu. Szacunkowo opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi w roku 2016 winna być średnio podwyższona o 1,26 zł/os.

Należy również nadmienić, że z dniem 01.04.2015 w RIPOK Tczew obowiązywały nowe ceny za przyjęcie, odzysk i unieszkodliwienie odpadów w RIPOK Tczew

Wynika z tego, że jeszcze w 2016 roku, aby pokryć faktyczne wydatki związane z obsługą systemu, należałoby zwiększyć stawkę.

Wyliczenie

6.081.094,16 [zł] koszt systemu - 5.594.304,99 [zł]zadeklarowane wpływy = **486.789,17 [zł]**

486.789,17 (zł -niedobór środków) : 32.115 (liczba mieszkańców na 31.12.2015r) = **15,16 zł/rok**

15,16 zł/rok : 12 miesięcy = **1,26 zł/msc/os.**

czyli:

- zabudowa jednorodzinna – odpady segregowane $13,50 + 1,26 = 14,76 \text{ zł/msc/os,}$
- zabudowa jednorodzinna – odpady niesegregowane $20,00 + 1,26 = 21,26 \text{ zł/ msc/os,}$
- zabudowa wielorodzinna – odpady segregowane $16,50 + 1,26 = 17,76 \text{ zł/ msc/os,}$
- zabudowa wielorodzinna – odpady niesegregowane $25,00 + 1,26 = 26,26 \text{ zł/ msc/os.}$

5. Liczba mieszkańców w roku 2015

Liczba mieszkańców zameldowanych w mieście Malborku na dzień 31.12.2015 r. zgodnie z danymi zawartymi w wykazie Wydziału Ewidencji Ludności wynosiła 38184 osób.

Liczba mieszkańców nieruchomości zgodnie ze złożonymi deklaracjami przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych.

Rodzaj nieruchomości	Odpady	ilość deklaracji [szt]	ilość mieszkańców
nieruchomości jednorodzinne	segregowane	2407	7244
	niesegregowane	661	1190
nieruchomości wielorodzinne	segregowane	934	3599
	niesegregowane	55	74
nieruchomości wielorodzinne (wspólnoty mieszkaniowe/administratorzy)	segregowane	444	19807
	niesegregowane		201
RAZEM		4501	32115
DEKLARACJI „0” – ilość złożonych deklaracji[szt.]		174	_____

Liczba mieszkańców zamieszkujących na terenie miasta Malborka w roku 2015 na podstawie złożonych deklaracji wynosiła 32115 osób.

Porównując liczbę osób zameldowanych i osób faktycznie zamieszkujących stwierdzamy, że jest to różnica około 16%.

6. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust.1., tj. na odbiór nieczystości ciekłych.

Na dzień 31.12.2015 roku nie odnotowano braku zawartych umów w przedmiotowym zakresie.

7. Odpady komunalne

Osiągnięte poziomy ograniczenia odpadów komunalnych.

Poziom:

- ograniczenia odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania wynosił 18,9%, a dopuszczalny poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. to 50%,
- recyklingu przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła wynosił 49,4%, a wymagany poziom w 2015r. to 16%,
- recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych wynosił 99,81%, a wymagany poziom w 2015r. to 40%

Ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych odbieranych z terenu gminy oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania odbieranych z terenu gminy.

Kod odpadów	Rodzaj odebranych odpadów	Masa odpadów [Mg]
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	11880,2
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji(zielone)	201,3
19 12 12 nieskładowane	Inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11	7286,4
19 12 12 składowane	Inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11	2208,5 RIPOK Tczew 189,1 RIPOK Gilwa Mała

Odpady 19 12 12 zostały wysortowane z całego strumienia odpadów komunalnych

Kod odpadów	Rodzaj odebranych odpadów	Masa odpadów [Mg] nieruchomości zamieszkałe	Masa odpadów [Mg] nieruchomości niezamieszkałe
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	10660,2	1220,0
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji(zielone)	201,3	0,0

Ilość odpadów selektywnie zebranych na terenie miasta Malborka.

Kod odpadu	Rodzaj odebranych odpadów	Masa odpadów [Mg]
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	285,2
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	638,0
15 01 07	Opakowania ze szkła	459,8
15 01 10	Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone (np. środkami ochrony roślin I i II klasy toksyczności - bardzo toksyczne i toksyczne)	2,7
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	1943,1
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	1200,8
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	6,0
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	104,6
16 01 03	Zużyte opony	10,9
20 01 11	Tekstylia	2,4
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	1,2
20 01 28	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice inne niż wymienione w 20 01 27	0,5
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	201,3
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	8,9
16 02 16	Elementy usunięte z zużytych urządzeń inne niż wymienione w 16 02 15	4,3
20 02 03	Inne odpady nieulegające biodegradacji	66,8
17 02 01	Drewno	5,0
20 01 23	Urządzenia zawierające freony	1,2
20 01 34	Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	0,1
20 01 35	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23	2,1
	RAZEM	4944,9

Kod odpadu	Rodzaj odebranych odpadów	Masa odpadów [Mg] nieruchomości zamieszkałe	Masa odpadów [Mg] nieruchomości niezamieszkałe
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	167,2	118,0
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	606,4	31,6
15 01 07	Opakowania ze szkła	422,5	37,3
15 01 10	Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone (np. środkami ochrony roślin I i II klasy toksyczności - bardzo toksyczne i toksyczne)	2,7	0,0

17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	733,6	1209,5
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	982,1	218,7
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	0,0	6,0
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	104,6	0,0
16 01 03	Zużyte opony	10,9	0,0
20 01 11	Tekstylia	2,4	0,0
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	1,2	0,0
20 01 28	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice inne niż wymienione w 20 01 27	0,5	0,0
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	201,3	0,0
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	8,9	0,0
16 02 16	Elementy usunięte z zużytych urządzeń inne niż wymienione w 16 02 15	4,3	0,0
20 02 03	Inne odpady nieulegające biodegradacji	0,0	66,8
17 02 01	Drewno	5,0	0,0
20 01 23	Urządzenia zawierające freony	1,2	0,0
20 01 34	Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	0,1	0,0
20 01 35	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23	2,1	0,0
	RAZEM	3257	1687,9

Ilość odpadów zebranych z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych.

Nieruchomość	Rodzaj odebranych odpadów	Masa odpadów [Mg]
Zamieszkała	zmieszane	10660,2
	selektywnie zebrane	3257
Niezamieszkała	zmieszane	1220
	selektywnie zebrane	1687,9
Odpady komunalne wytwarzane na terenie miasta Malborka		16825,10

Ilość nieczystości ciekłych.

Ilość ścieków bytowych i komunalnych odebranych od właścicieli nieruchomości – 10 214,7 m³

Odebrane nieczystości ciekłe zostały zagospodarowane przez oczyszczalnię ścieków prowadzoną przez Przedsiębiorstwo "Nogat" Sp. z o. o. w Kałdowie Wsi.

Podsumowanie.

Na podstawie przedstawionych danych przedstawiony dokument stanowiący roczną analizę stanu gospodarki odpadami obrazuje nam jak w roku 2015 miasto Malbork w znaczeniu materialnym i niematerialnym zajmował się zagadnieniem zbiórki odpadów komunalnych.

Na podstawie wyodrębnionych czynników badanego przedmiotu możemy stwierdzić, że:

- ilość odpadów komunalnych zmieszanych z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych w 2015 roku; wyniosła 11880,2 [Mg];
- średnia ilość odpadów przypadających na mieszkańca nieruchomości zamieszkałych (wg. deklaracji) wyniosła 433 kg; średnia wg. GUS w województwie pomorskim w 2014 r. wyniosła 302 kg/Mk;
- założenia do systemu gospodarowania odpadami komunalnymi nie przewidywały tak dużych dysproporcji pomiędzy ilością osób zameldowanych, a faktycznie zamieszkujących, przy zwiększającej się ilości odpadów. Skutkuje to koniecznością zweryfikowania założeń pod kątem danych faktycznych czego efektem może być zwiększenie stawki opłaty za odpady komunalne;
- osiągnęliśmy poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych zgodnie z Rozporządzeniami Ministra Środowiska;
- systemem gospodarowania odpadami komunalnym zgodnie z założeniami z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie na dzień dzisiejszy przyniósł nam pozytywne efekty z perspektywą na jeszcze większe ilości zbiórki wysegregowanych odpadów komunalnych.

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi podlega publicznemu udostępnieniu na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej urzędu gminy.